

GROSSERER-SOCIETETETS KOMITE

København K., den 22. oktober 1953.

Til ministeriet for handel, industri og søfart.

I skrivelse af 12. f. m. har ministeriet anmodet Grosserer-Societetets Komité om at fremkomme med en udtalelse vedrørende trustkommissionens betænkning: „Konkurrencebegrænsning og Monopol“.

Komiteen har indhentet oplysninger indenfor en lang række brancher, hvis forhold betænkningen først og fremmest må antages at vedrøre, ligesom man har drøftet spørgsmålene indenfor et særligt udvalg. Med den korte frist, der er givet til besvarelsen, har det imidlertid ikke været muligt at anstille undersøgelser og overvejelser, der er nødvendige, for at man på saglig måde kan tage stilling til betænkningen i dens helhed, og komiteen må derfor nøjes med at fremkomme med rent foreløbige bemærkninger angående forslagene til lovændringer, idet man må forbeholde sig senere at fremkomme med yderligere udtalelser.

Forinden man går over til at gennemgå de forskellige forslag, vil man gerne kort erindre om den historiske udvikling af det lovgivningsområde, der her er tale om. Vi fik i 1931 den første prisaftalelov, hvis bestemmelser gjaldt indtil 1937. Der vedtoges da en ny stærkt udvidet prisaftalelov, der indeholdt hjemmel til en hidtil ukendt statskontrol og regulering. Lovens bestemmelser gav så store bemyndigelser til administrationen, at de vakte store betænkeligheder indenfor handel, industri og søfart, men som følge af krigsudbruddet kom prismyndighederne til i første række at beskæftige sig med helt andre forhold. Først på nuværende tidspunkt er det muligt for prisdirektoratet fuldt ud at optage den virksomhed med hensyn til de monopolagtige forhold, som loven af 1937 forudsatte, og man har således endnu ingen erfaring for, hvilken virkning disse bestemmelser vil få, og hvilket administrationsapparat der kræves. Medens tiden

derfor er inde til at ophæve alle de prislovsbestemmelser, der blev indført som følge af de ekstraordinære forhold, krigen førte med sig, således at de regler, der bliver tilbage, kun bliver de, der naturligt hører hjemme i en monopollov, synes det lidet naturligt på nuværende tidspunkt, hvor forholdene ikke er tilstrækkeligt afklarede, at udvide de i forvejen meget vidtgående bestemmelser.

Den frie handels og Grosserer-Societetets Komité's standpunkt har altid været, at konkurrencen skaber tilstrækkelige kauteleer, og at man burde have så få aftaler og begrænsninger som muligt og navnlig burde vogte sig for indskrænkninger i den frie ret til at udøve næring.

Man erkender fuldtud, således som også Trustkommissionen gør det, at monopolagtige forhold og konkurrencebegrænsende aftaler i forskellige tilfælde kan gives en samfundsmæssig begrundelse, og man er også enig med kommissionen i, at statsmagten må have ret til at kontrollere, om dette virkelig er tilfældet.

Det er endvidere komiteens opfattelse, at det ville være i handelens egen interesse, at monopolagtige forhold, aftaler om priser og afsætning m. m. helt kunne undgås, idet sådanne forhold selv i tilfælde, hvor der ikke er nogen berettiget grund til klage, erfaringsmæssig fører henimod en socialisering.

Komiteen arbejder fortsat på at gennemføre så frie forhold som muligt og vil på ingen måde bestride, at monopolagtige foretelser kan føre til misbrug, hvorfor det også må siges at være rimeligt med en permanent lovgivning.

Til de af Trustkommissionen fremsatte forslag skal Grosserer-Societetets Komité gøre følgende bemærkninger: